

Нестерпна ласка Вплочення

Categories : [Варто прочитати](#), [Поради християнам](#)

Date : 17/12/2017

Святування Різдва оповите особливою радістю. Та переживання цього свята мало би включати і згадку про Хрест. Причому хресна смерть Спасителя — це лиш загострення суті Вплочення. Бичування та різноманітні приниження, яких зазнав Господь, лиш концентрують (у видимий для нас спосіб) смисл Його народження. Вплочення — це те, що жахає.

Кожна Свята Літургія дає нам змогу зніжувати перед фактом Вплочення. Нас має жахати поява Господа у євхаристійному Хлібі і Вині. Бо ця поява завжди несе відтінок профанації. Стоячи на колінах або у поклоні під час анафори, ми повинні розуміти, що немає такої молитовної пози і такого жесту, котрими ми могли б достойно вшанувати присутнього у особливий спосіб Христа. Стояти на колінах недостатньо. Недостатньо впасти ниць. Той, ким “створено все на небі й на землі” (Кл. 1:16) у Своїм досконалому Богочоловіцтві стає матеріально присутнім і зримим. Чим ми висловимо своє смирення, свій страх, своє благоговіння перед дивом, що перевершує сотворення світу з нічого? Ні одне диво на кшталт зцілення хворих чи воскресіння мертвих не може зрівнятися з тим, що стається на престолі на слова священика.

Нас мала б жахати і низка інших обставин, які супроводжують Літургію. Чи всі присутні у храмі достойно — наскільки це можливо — поклоняться перед Господом? Зрештою, це колись Євхаристія була буквально таємницею, свідками якої ставали лише вірні. Тепер же до храму під час Літургії може вільно зайти невоцерковлена людина. Чи не повинна ранили нас байдужість цієї людини до того, що відбувається? Чи не повинна колоти наше єство, неначе волосяниця, образа Божого Маєстату?

“Я недостойний, аби Ти прийшов до мене” мало б стосуватися не лише нашого морального бруду і духовної кволості. Недостойний не лише я, але й мій дім. Недостойний увесь простір навколо мене. Як такий високий Гість може прийти у таке недостойне місце?! Як Найбільше Таїнство може здійснюватися у наших сучасних містах — сповнених брудом, боговідступництвом, моральним і духовним падінням?

Сказавши “Я недостойний, аби Ти прийшов до мене”, мусимо хотіти викрикнути: “Тож, Господи, не приходи! Я не хочу, аби моя присутність і бруд мого дому ображали Твою Велич”.

Особисте прийняття Святих Тайн ще більше концентрує почуття недостойності. Ми наважуємося на те, що є неймовірним, немислимим. Наш розум фіксує це диво, але душа часто буває паралізованою, аби належно на нього відреагувати.

Жахати нас має і необхідність повернення після пережитої ласки до буденних речей. Якими пісними виглядають наші турботи про “хліб щоденний” після того, як ми наситилися Хлібом Небесним! Якими недосконалими є наші зв'язки з ближніми, яким обтяжливим є виконання наших сімейних і суспільних обов'язків у порівнянні зі вселенською єдністю, яку ми у містичний спосіб осягаємо у Причасті! Неначе апостоли на горі Тавор, ми могли б молити Бога залишитися у храмі, біля Нього, у сяйві Його присутності. Та так чи інакше мусимо відходити до того, до чого був змушений Адам після вигнання з Едему.

Отож, “Не приходи!” мало би бути сталим імпульсом, що виникає у глибинах нашого єства у відповідь на ласку Воплочення, що неминуче актуалізується у кожній Літургії. Та Господь приходить. Ця “профанація” неминуча. Господь народжується у якійсь печері у Вифлеємі, у місці, явно не готовому виконати таку величну місію. Бог, прояв Якого лякає старозавітних праведників можливістю осягнути його зором і померти, стає людиною.

Однак ми маємо упокоритися, прийняти Божу волю, недостойно користуватися незбагненою ласкою, котрою Господь наділив Свою Церкву. Архангел Гавриїл говорить Діві Марії, що та породить Сина Божого, і Вона демонструє смирення: “Ось Я слугиня Господня, нехай Мені станеться по слову твоєму”. Іван Хреститель розуміє свою недостойність хрестити Господа, Якому негідний навіть розв'язати взуття, але також демонструє смирення.

Цей надлишок любові і милосердя, який виливає на нас Господь, такий пекучий! Але його необхідно зі смиренністю прийняти.

Господь “осудив гріх у Тілі Своєму, аби, помираючи у Адамі, ожили в Христі” (з анафори св. Василя Великого). Бог воплощується у світі, неймовірно пошкоджені гріхопадінням прабатьків. Світ недостойний. Наші тіла недостойні, аби Господь також прийшов у тілі. Та все ж, і світ, і наші тіла, попри увесь бруд, несуть на собі печать божественності. Усе суще благе, бо створене Богом. Ми створені на образ і подобу Божу. Господь приходить, аби переобразити все суще, повернути йому його славу. “Воплочення у певний спосіб довершує всю сукупність Божого діла, адже людина, створена останньою, ніби по колу повертається до свого Початку, поєднана з самим Початком речей справою Воплочення” (св. Тома, Компендіум теології, 1, 201). Все старе, спотворене в Адамі, помирає і тліє навколо нас. Ми ж маємо у покорі прийняти Христа, аби ожити.

До переображення — через покору. До покори — через трепіт.

<http://catholicnews.org.ua>